

Jimmy Modin
Arvid Nikka

[VEM VA' DET SOM KASTA'?)

- EN FALLSTUDIE AV DEN SVENSKA NYHETSRAPPORTERINGEN
I SAMBAND MED FOTBOLLSRELATERAT LÄKTARVÅLD

Titel: Vem va' det som kasta'? – en fallstudie av den svenska nyhetsrapporteringen i samband med fotbollsrelaterat läktarvåld

Författare: Jimmy Modin och Arvid Nikka.

Enhet: Medie- och kommunikationsvetenskap. Institutionen för kommunikation och medier, Lunds Universitet.

Sammanfattning: Grunden för uppsatsen ligger i en nyligen genomförd undersökning av analysföretaget Novus. Undersökningen visade att de personer som sällan besöker de svenska arenorna för att se på fotboll i större mån anser att det är ett våldsamt klimat på läktarna än de personer som ofta besöker arenorna. Vår fallstudie avser därför att undersöka om nyhetsjournalistiken i kvällstidningarna bidrar till att konstruera en negativ bild av fotbollssupportrar och den svenska supporter-kulturen. Vi ville även se hur den rådande supporterdiskursen ser ut och vilka medialiseringstekniker som kvällstidningarna kan tänkas använda för att producera och reproducera denna diskurs.

För att göra detta så har vi utgått från en kritisk diskursanalys där vi tagit hjälp av olika teoretiska ramverk som avhandlar medieeffekter, t.ex. kultivationsteorin och agendasättningsteorin. Vi har även lutat oss mot den retoriska traditionen för att se hur journalister med hjälp av sitt ordval kan påverka läsarna. Studien är dels deskriptiv men har även en normativ ansats.

Fallet vi har valt att studera är matchen mellan Syrianska FC och AIK i fotbollsallsvenskan den 25 april 2011. Matchen fick avbrytas sedan det från läktarhåll kastats in knallskott mot linjedomaren Daniel Wärnmark, som fick uppsöka sjukhus för hörselskador.

I vår undersökning fann vi flera exempel på hur kvällstidningarna, medvetet eller omedvetet, påverkar den allmänna opinionen till en negativ syn på den svenska supporter-kulturen. Genom medialiseringstekniker och upprepningar produceras och reproduceras olika konstruktioner av fotbollssupportrar. Dessa upprepningar gör att man kan se en rådande supporterdiskurs i kvällstidningarna som ser supportrar som våldsamma och bara intresserade av att förstöra för ”oss riktiga fotbollsälskare”.

Nyckelord: Läktarvåld, kritisk diskursanalys, medialiseringstekniker, medieeffekter, supporterkultur, sensationsjournalistik, kultivation, fotboll.

Innehållsförteckning

1 Inledning	4
1.1 Bakgrund	4
1.2 Den mediala bilden av läktarvåld	4
2 Syfte och frågeställning	5
3 Metod och material.....	6
3.1 Kritisk diskursanalys	6
3.2 Den retoriska traditionen.....	8
3.3 Material.....	9
3.4 Metodologisk reflektion	10
4 Teori.....	11
4.1 Mediernas roll i samhället.....	11
4.2 Mediernas makt över publiken	12
4.3 Medialiseringstekniker och sensationsjournalistik	13
4.4 Sportjournalistikens speciella villkor och förutsättningar	15
5 Resultat och analys.....	16
5.1 Redogörelse för rapporteringens innehåll.....	16
5.2 Makroanalys av nyhetsklustret.....	17
5.3 En mikrostrukturell djupdykning.....	22
5.4 Mediernas makt.....	25
6 Slutdiskussion	26
7 Källförteckning	29

1 Inledning

Södertälje Fotbollsarena, den 25 april 2011. Syrianska och AIK möts i en viktig match under Allsvenskans femte omgång. Efter 20 minuter avbryts matchen då ett flertal knallskott kastats in på planen, varav ett har detonerat nära den assisterande domaren Daniel Wärnmark som tvingas uppsöka sjukhus. Ramaskri utbryter i medierna och händelsen beskrivs som ännu en spik i likkistan för den huliganplågade fotbollskulturen, i tidningarna talas det om ”döden för svensk fotboll”.

1.1 Bakgrund

Läktarvåldet i samband med olika idrottsevenemang är år 2011 ett flitigt och hett debatterat ämne inom den svenska dags- och kvällspressen. Framförallt är det i Fotbollsallsvenskan som problemen anses finnas och det blossar hela tiden upp nya diskussioner och nya förslag på hur man ska komma till rätta med dessa problem. Den växande debatten hänger givetvis samman med den alltmer frekventa förekomsten av det som i medierna benämns som ”skandalmatcher” - matcher som antingen helt eller tillfälligt fått avbrytas på grund av att publiken (eller snarare delar av den) misskött sig på ett eller annat sätt. Under den allsvenska fotbollssäsongen 2011 avbröts till exempel inte mindre än tre matcher, utan att därefter återupptas, på grund av någon typ av läktarvåld. Till detta kan tilläggas det flertal matcher som avbrutits under en kortare period, till exempel matchen mellan AIK och Djurgårdens IF den 19 september som fick avbrytas innan andra halvlek startats på grund av att de båda klackgrupperingarna bränt bengaliska eldar på läktaren. Men hur stort är problemet egentligen och hos vem ligger skulden? Att de enskilda våldsverkarna måste stoppas kan alla vara överens om men medierna väljer i många fall att tillskriva problemet till den svenska supporter-kulturen i stort. Supporterrörelsen hävdar istället att det är den överdrivna medierapporteringen som försvårar och motverkar det stora arbete som läggs ner för att skapa en bättre stämning på läktaren (Blomberg 2011).

1.2 Den mediala bilden av läktarvåld

I juni 2011 offentliggjordes en undersökning som analysföretaget Novus genomfört på uppdrag av TV4. I denna undersökning, som baseras på enkätintervjuer med 2 054 personer från ett riksrepresentativt urval, framkommer det att var tredje svensk drar sig från att besöka så kallade högriskmatcher tillsammans med sin familj på grund av att man upplever

stämningen på arenan som ”våldsam”. Det framkommer också att hela 51 procent av de tillfrågade anser att huliganismen har ökat under de senaste åren. Det mest intressanta från vår synvinkel är emellertid det faktum att andelen som upplever denna utveckling är högre bland TV-publiken¹ än den är bland arena-publiken². Samma mönster går att skönja på frågan om vem som bär skulden för den ökade huliganismen där TV-publiken skuldbelägger fansen i större utsträckning. Här anser vi att medierapporteringen i samband med olika våldsincidenter och ”skandalmatcher” har spelat en betydande roll. Dan Blomberg, ordförande i supporterorganisationen Järnkaminerna, menar att det finns en stor irritation bland fotbollssupportrar över hur media framställer dem och anser att media överdriver sin rapportering kring läktarvåldet inom svensk fotboll (www.second-opinion.se).

2 Syfte och frågeställning

Syftet med vår undersökning har varit att, genom en textanalys, försöka lyfta fram de underliggande betydelser som kan finnas i framförallt kvällspressens rapportering kring läktarvåldet i Allsvenskan. Som undersökningen ovan visar upplevs miljön som mer våldsam bland de människor som inte besöker arenorna jämfört med de människor som faktiskt finns på plats. Denna föreställning kan antas härleda från de tryckta mediernas rapportering kring ämnet, främst genom dess användning av olika medialiseringstekniker för att göra nyheten mer intressant, vilket i sådant fall skulle kunna påvisa en skev verklighetsåtergivning hos medierna. Østbye et al. menar (2003) att det är i texterna som mediernas makt finns och att det är där de påverkar attityder och förmedlar en kunskap om sociala förhållanden till konsumenten, och det är just detta som denna studie syftar till att sätta i relation till rapporteringen kring läktarvåld i Sverige. Tidigare forskning visar att mediernas bild ofta skiljer sig från verkligheten, bland annat på grund av den så kallade eländesrapporteringen. De nyheter som kretsar kring problem, missförhållanden och konflikter, tar ett orimligt stort utrymme (Nilsson, 2010). Detta kan, i vårt fall, innebära att medierna förmedlar vad konsumenterna tror är en korrekt bild och en kunskap om de sociala förhållanden som finns inom den svenska supporterkulturen, vilket kan leda till en övergripande syn på supportrar

¹ Person som sällan eller aldrig besöker en allsvensk arena, men ser enstaka matcher på TV.

² Person som besöker en allsvensk arena minst en gång per halvår.

³ Jfr med Shanahan, Morgan & Signorielli på s. 11.

som våldsamma.

Tidigare forskning inom detta ämne har visat att tidningar som rapporterar kring den svenska fotbollskulturen ofta förvränger bilden av supportrar och ibland även far med direkta osanningar (Briselius 2010). I sin kandidatuppsats *Fotbollsmördare: En studie av pressens skildring av fotbollsrelaterat våld i Sverige* konstaterar Briselius att det förekommer medialiseringstekniker i rapporteringen kring svensk fotboll, han går däremot inte in djupare på vilka effekter dessa tekniker skulle kunna få hos läsarna. Vi har därför valt att inrikta oss mer på dessa effekter och studera hur tidningarna, i teorin, kan påverka sina läsare.

Våra frågeställningar för analysen är:

- Hur återspeglas fotbollssupportrar och svensk supporterkultur i kvällspressens rapportering kring läktarvåld?
- Går det att urskilja några diskursiva eller ideologiska mönster i nyhetsrapporteringen?
- Vilka eventuella tekniker använder samma medier för att vinkla och höja nyhetsvärdet i samband med dessa händelser?

3 Metod och material

Det finns ett flertal olika teoritraditioner inom begreppet *textanalys* och varje tradition har sina egna begrepp, redskap och tillvägagångssätt för att besvara analysens frågeställningar. I vår analys har vi främst använt oss av den kritiska diskursanalysen samt den retoriska teoritraditionen.

3.1 Kritisk diskursanalys

En diskursanalys är en kvalitativ form av textanalys som man kan använda sig av för att studera olika fenomen i samhället genom dess texter (Bergström & Boréus, 2005).

Diskursanalyser finns i flera olika inriktningar men en gemensam nämnare för dessa är att de ser språket och användningen av det på samma sätt, nämligen att språket inte skildrar verkligheten utan snarare hjälper till att forma den.

Med hjälp av en kritisk diskursanalys har vi försökt påvisa en bakomliggande diskurs som journalisterna, medvetet eller omedvetet, införlivar och förstärker i sina texter.

Berglez (2010) menar att nyheter är diskurs på det sätt att de utgör ett slags språk; Man emballerar den sociala verkligheten på ett specifikt sätt, som sedan framträder genom nyhetsrapporteringens språk (ibid.). Man kan säga att sociala identiteter skapas och att de redan existerande sociala relationerna upprätthålls av de rådande diskurserna (Bergström & Boréus 2005). Att nyheter produceras genom en institutionell verksamhet som präglas av regler, rutiner och konventioner är en annan faktor som Berglez menar bidrar till att nyheter kan ses som diskurs (2010).

Begreppet diskurs har ett flertal olika betydelser, den betydelse vi har använt oss av är alltså diskurs som en institutionell kunskapsproduktion. Det innebär att institutioner, som exempelvis medierna, har utvecklat olika former av kunskap genom ovan nämnda regler, rutiner och konventioner som fastslår vad man gör och hur man gör det. Vi har vidare valt att betrakta sportjournalistiken som en sfär inom mediernas institution och på så sätt försökt lyfta fram dess diskurs gällande rapporteringen av läktarvåld i Sverige.

Den kritiska diskursanalysens struktur

Berglez menar att man bör ta fram ett schema för sin analys innan man påbörjar den (2010), vi har valt att göra vår analys efter följande schema:

- *Redogörelse för rapporteringens innehåll och kartläggning av eventuella bilder och faktarutor.*
- *Makroanalys av nyhetsklustret.*
- *Artiklarna på mikronivå.*
- *Sociokulturella kontextualiseringar.*

Till att börja med kommer vi att presentera rapporteringens innehåll för att ge en mer övergripande blick över vad vårt nyhetskluster innehåller. Här kommer vi även att kartlägga de bilder och faktarutor som återfinns och se vilken relation de kan tänkas ha till artiklarna.

I en kritisk diskursanalys kan man studera texten utifrån två olika strukturella nivåer, makro- och mikronivå. På makronivån analyserar man textens hierarkiska struktur som man finner genom att titta på artikelns uppbyggnad med rubrik och ingress (Berglez 2010). Det ämne som oftast återfinns där är det ämne som troligtvis befinner sig högst upp i hierarkin. Man studerar även vilka aktörer som får komma till tals i artiklarna eftersom att detta kan spegla en eventuell diskurs, vid till exempel en avsaknad av en aktör eller om det ofta är samma aktör som får sista ordet.

På mikronivå går man in djupare på vad det faktiskt är som står i artiklarna. Man kan titta på exempelvis koherensen mellan artiklarnas huvudmening och de textpartier som utgör artikeln. Det kan finnas luckor i koherensen som läsaren själv förväntas att fylla i för att förstå hela artikeln, en sådan lucka kan peka mot att det finns en underliggande diskurs i texten. Vidare tittar man även efter så kallade närvarande implikationer som är överflödiga diskurser i texterna, med detta menas att till exempel en person i artikeln kan betecknas med en egenskap som inte har med artikelns huvudmening att göra. Detta kan i sådant fall visa en sociokulturell rutin som är omedveten hos författaren. Slutligen studerar man även textens lexikala uppbyggnad, alltså vilka ordval som författaren använder sig av, framförallt vid betecknandet av en person eller händelse.

Det sista momentet i vår analys är att titta på textens sociokulturella kontextualisering, alltså vilka fundamentala föreställningar som finns i texten. Dessa föreställningar är oftast omedvetna både hos producenten och hos läsaren, för att ta ett exempel kan man säga att föreställningen om att stöld är moraliskt fel är en kollektiv förståelse som både producent och läsare är införstådda med (Berglez 2010). Nyhetsdiskursen påverkar därigenom det omgivande samhället och målet med en diskursanalys är att lyfta fram dessa omedvetna föreställningar ur diskursen.

Detta är ett genomgående tema även under analysen på makro- och mikronivå där man hela tiden bör ha detta i åtanke, men här går vi in närmre och försöker se om nyhetsdiskursen kan tänkas vara en del av eller samarbeta med en ideologisk samhällsprocess. Det är även i denna del av analysen som vi kommer att stödja oss mot den retoriska teorin.

3.2 Den retoriska traditionen

Den retoriska traditionen har en lång historia, med början redan i det antika Grekland, och handlade då, som nu, om konsten att övertyga publiken (Vigsø 2010). Då var det främst politiker som använde sig av det övertygande språket men i vår tid är det även vanligt inom media och då främst inom journalistiken. Det har riktats en del kritik mot journalismens användande av retoriska verktyg, den norske filosofen Skjervheim menar (ur Gripsrud 2002) att det blivit viktigare för journalister att skapa engagerande och uppseendeväckande rubriker än att ge en saklig och sanningsenlig bild av nyheten. Prioriteringen av vilka nyheter som ska publiceras görs på liknande sätt där engagemang och uppseende trumfar den sanningsenliga bilden.

I en retorisk analys försöker man att besvara frågor som (Vigsø 2010): *Vem är det som försöker att övertyga? Vem är det som man försöker att övertyga? Vad är det man vill övertyga om? Hur försöker man att övertyga?* Man vill alltså ta reda på om avsändaren är en institution, en egen person eller en person som är en representant för till exempel en institution. Därefter tittar man på läsaren för att försöka ta reda på om texten eller budskapet kan vara riktad mot en bestämd målgrupp och även budskapet i sig studeras; vad är det man vill meddela? Efter detta börjar man att analysera vilka retoriska verktyg som används som övertalningsmedel. Den retoriska teorin innehåller tre verktyg som talaren eller skribenten kan använda som övertalningsmedel; ethos, logos och pathos (Gripsrud 2002). Med ethos menas att avsändaren försöker att skapa ett förtroende hos läsaren genom att visa sig kunnig eller välvillig. Logos innebär användandet av förnuftsbaseerade övertalningsmedel och argument, det märks ofta i att avsändaren försöker att använda ett språk som läsaren förstår. Det sista av de tre, pathos, är avsändarens försök att väcka läsarens känslor, om läsaren känner ett engagemang och anser att det är ett angeläget ämne som avsändaren förmedlar så är det större chans att han eller hon tar till sig budskapet (Gripsrud 2002).

Det finns även andra retoriska begrepp som en avsändare kan använda sig av som vi också kommer att titta efter i vår analys, som exempelvis;

- *Metafor* – En bildlig implicit jämförelse som t.ex. *Du är en stjärna.*
- *Metonymi* – Ett namnbyte som t.ex. *Vita huset*, istället för amerikanska regeringen.
- *Similitudo* – En liknelse som t.ex. *Att läsa Mats Olsson är som att få en tand utdragen.*
- *Hyperbol* – En överdrift som t.ex. *Hög som ett hus.*
- *Dysfemism* – Ett nedsättande namnbyte som t.ex. *Fjollträsk* istället för Stockholm.

3.3 Material

Nyhetsklustret som vi har valt att studera består av Aftonbladet och Expressens⁴ rapportering kring den avbrutna matchen mellan Syrianska och AIK i Allsvenskan den 25 april 2011. Upprinnelsen till det stora medieuppbådet ligger i det faktum och den orsak som gjorde att matchen avbröts; nämligen på grund av våldsciderter på läktaren där flera knallskott kastades in på planen. Två av dessa knallskott skadade också funktionärer som fanns på plats, dels linjedomaren Daniel Wärnmark och dels en 14-årig bollkalle, vilket gavs stor uppmärksamhet.

⁴ Till Expressen har vi valt att även räkna in tidningens regionala editioner, Kvällsposten och GT.

Vi har valt dessa tidningar dels för deras separata sportbilagor som lägger stort fokus på svensk fotboll och dels för deras lite mer sensationsbaserade journalistik, jämfört med exempelvis dagstidningar som Dagens Nyheter. Vi har valt den separata händelsen och den begränsade tidsperioden för att få tag på så många artiklar som möjligt som behandlar våld i samband med matcher.

Artiklarna är huvudsakligen hämtade från tidningarnas respektive sportbilagor och skribenterna är därmed till största delen sportjournalister. Det insamlade materialet innefattar både krönikor, ledare och klassiska nyhetsartiklar och kompletteras dessutom med ett flertal faktarutor om tidigare incidenter, förbundets beslutsprocesser etc. I vår analys har vi även valt att inkludera de bilder och bildtexter som använts i samband med artiklarna, vilket primärt handlar om publik- och matchbilder från arenan samt personfoton på intervjuobjekten.

	Expressen (GT, KvP)	Aftonbladet	Totalt
26:e april	6 artiklar, 1 ledare, 3 faktarutor, 2 krönikor	7 artiklar, 3 faktarutor, 1 krönika	13 artiklar, 1 ledare, 6 faktarutor, 3 krönikor
27:e april	5 artiklar, 2 faktarutor, 1 krönika	3 artiklar, 1 faktaruta	8 artiklar, 3 faktarutor, 1 krönika
28:e april	1 artikel	5 artiklar	6 artiklar
29:e april	1 artikel	2 artiklar, 1 faktaruta, 1 krönika	3 artiklar, 1 faktaruta, 1 krönika
30:e april	1 artikel	-	1 artikel
1:a maj	1 krönika	1 krönika	2 krönikor
Totalt	14 artiklar, 4 krönikor, 5 faktarutor, 1 ledare	17 artiklar, 3 krönikor, 5 faktarutor	31 artiklar, 7 krönikor, 10 faktarutor, 1 ledare

3.4 Metodologisk reflektion

Som tidigare nämnt har vi alltså valt att avgränsa vår studie till kvällstidningarnas rapportering kring den specifika händelsen. Detta har givetvis sina förtjänster men vi vill ändå ta upp de begränsningar i analysen som vårt urval eventuellt kan komma att medföra. Vi är medvetna om att det även finns en stor mängd medieinnehåll från exempelvis TV, dagspress och radio som i olika stor utsträckning är med och konstruerar den ”totala” mediebilden. Vi har dock gjort bedömningen att kvällstidningarnas sensationsinriktade karaktär är väldigt intressant för att studera detta fenomen (vilket kommer att utvecklas i uppsatsens teoridel). En alltomspännande undersökning av hela det svenska medielandskapet var inte ett alternativ och därför föll valet på just detta medium. Vidare är vi också medvetna om att våra förkunskaper kring ämnet kan komma att påverka vilka fynd och tendenser vi hittar i det empiriska

materialet. I den utsträckning det är möjligt kommer vi därför att jobba hårt för att vara objektiva och anta oss materialet med en neutral approach.

4 Teori

I detta kapitel kommer vi att gå igenom de teorier som ligger till grund för vår analys. Vi kommer att ta upp mediernas roll i det moderna samhället och de möjligheter medierna har att påverka människor, bland annat i termer av agendasättning och kultivation. Vidare kommer vi att ta upp de speciella villkor som gäller för dels den sensationsinriktade kvällspressen och dels för sportjournalistiken i stort. Vi kommer även att titta på de olika tekniker som medierna använder för att vinkla och spetsa till nyheter, samt sätta dessa tekniker i relation till övrig teori.

4.1 Mediernas roll i samhället

I dagens samhälle spelar medierna en stor roll i hur vi uppfattar vår omvärld och oss själva. Under mediernas inflytande kan vi definiera vår omvärld, vilket i förlängningen innebär att vi även definierar oss själva genom medierna (Gripsrud 2002).

Socialkonstruktivismen är ett perspektiv som ser samhället som en helhet, vars delar är konstruerat av människor i samspel med varandra. Till exempel så är man och kvinna två kön (i regel) skapade av naturen, men naturen har inte förutbestämt hur män och kvinnor ska agera i samhället eller vad som ska betecknas som manligt och kvinnligt. Dessa egenskaper är istället konstruerade av individerna i samhället, till exempel genom medierna. Vi har inte tillgång till hela världen, utan vi skapar och utvecklar tolkningar, föreställningar och teorier om den inom våra samhällen som vi sedan projicerar på vår omvärld. Vår världsbild och realitet är därav inte en direkt spegling av verkligheten i sig, utan är en produkt av vår konstruerade kategorisering (Lindgren 2009). Här har medierna en avgörande roll för hur vi utvecklar de tolkningar, föreställningar och teorier eftersom det är genom medierna vi får en första inblick i andra kulturer, samhällen och föreställningar. Man skulle kunna säga att det är medierna som styr vår syn på andra människor och andra kulturer.

Även i vårt identitetsskapande innehar medierna en central roll. De visar oss olika sätt att tolka världen, de visar oss uppfattningar om vad som är viktigt och oviktigt, vad som är bra eller dåligt (Gripsrud 2002). Under tiden vi, som mediekonsumenter, får allt detta

skickat mot oss så måste vi bilda oss en självuppfattning om vilka vi är, vad vi tycker, vilka vi vill bli, vi måste alltså skapa vår identitet i relation till medierna.

4.2 Mediernas makt över publiken

Medierna kallas ofta för den tredje statsmakten då de anses spela en central roll i maktutövningen i vårt samhälle. Men hur ser mediernas makt egentligen ut? Man kan dela upp den i tre teorier (Nilsson 2004);

- Makten över dagordningen
- Makten över verklighetsbeskrivningen
- Makten över samtalet

I vår analys har vi tittat närmre på mediernas makt över dagordningen och deras makt över verklighetsbeskrivningen. Dagordningsfunktionen, agenda-setting, är en teori som historiskt sett menat att medierna inte kan styra vilka åsikter vi, som medborgare, ska ha, men de kan däremot styra vilka ämnen vi ska ha åsikter om (Nilsson 2004). Senare forskning visar däremot på att medierna även till viss del kan styra vilka åsikter vi ska ha (McCombs & Reynolds 2009), beroende på vilka bilder medierna förmedlar av exempelvis politiker påverkas vårt sätt att uppfatta dem. Fokuseras det på negativa aspekter kan det tänkas att medborgarna får en negativ bild av politikern i fråga, och vice versa om det fokuseras på positiva aspekter. Detta innebär med andra ord att medierna, t.ex. inför ett riksdagsval, inte bara kan styra vilka frågor som ska bli de så kallade hjärtefrågorna som de olika partierna går till val med, utan eventuellt även kan påverka vilken inställning väljarna har till partiet. Detta kan i teorin innebära att medierna har makten att utmanövrera ett specifikt parti genom att radera deras hjärtefrågor, i förlängningen partiet i sig, ur den mediala debatten; *syns man inte, finns man inte*.

Kultivationsteorin behandlar den långsiktiga påverkan som vår mediekonsumtion, främst TV-tittande, har på vår verklighetsbild. Om exempelvis nyhetssändningarna präglas av rapportering kring våldsbrott mot den enskilda individen, kan det leda till en tro om att samhället är mer våldsamt än det egentligen är. Vår verklighetsuppfattning har alltså påverkats av medierna. Inom kultivationsteorin ser man kommunikation som ”interaktion via meddelanden” och är en mänsklig process som både är skapare och skapas av den symboliska omgivningen den befinner sig i (Shanahan & Morgan

1999). Den symboliska omgivningen kan avslöja och visa sociala rörelser samtidigt som den uttrycker sociala mönster, vilket även innebär att den kultiverar dessa. Detta är enligt Shanahan och Morgan den ursprungliga definitionen av kultivation, processen inom varje interaktion via meddelanden som formar och bevarar de villkor som under vilka meddelandet antas (1999). Kultivationsteorin fokuserar på hur TV-tittande påverkar och bidrar till individens bild av den sociala verkligheten (Shanahan, Morgan & Signorielli 2009).

Grundhypotesen för kultivationsteoretiker är att de människor som tittar mycket på TV, ”tunga” TV-tittare, ser verkligheten som baserad på de meddelanden och implikationer som televisionen sänder ut, medan de som ser lite på TV, ”lätta” TV-tittare, har en annan syn på verkligheten. Televisionens sociala funktion är upprepningen av berättelser, myter och ”fakta” som tillsammans definierar världen och dess sociala ordning (Shanahan, Morgan & Signorielli 2009). Våld i medierna och den faktiska statistiken över våld i samhället skiljer sig väldigt mycket från varandra, tidigare undersökningar har visat att även fast våldsbrott ”bara” utgjort 20 procent av den totala brottsstatistiken, så har medierapporteringen påverkat publiken att tro att våldsbrotten utgör 80 procent (Gerbner & Signorielli 1988). Även fast kultivationsteorin tidigare främst tillämpats på televisionen har vi i vår analys applicerat den på de tryckta medierna. Vi har där fokuserat på att leta efter just upprepningar och mönster i artiklarna, detta är det vanligaste sättet att analysera ett material ur ett kultivationsteoretiskt perspektiv (McCombs & Reynolds 2009).

Gemensamt för dessa två teorier är att de menar att medierna innehar en symbolmakt, alltså en makt som innebär en kontroll över medvetande, föreställningar och uppfattningar. Denna makt är något som vi möter dagligen och hela tiden tvingas ta ställning till (Nilsson 2010). Givetvis är det också viktigt att poängtera hur dessa teoribildningar kring mediernas makt genom åren har fått utstå hård kritik från andra forskare. En viktig motpol som ofta lyfts fram är om, och i vilken utsträckning, publiken själva har möjlighet att aktivt selektera och värdera innehållet i medierna (Nord & Strömbäck 2010).

4.3 Medialiseringstekniker och sensationsjournalistik

Vad är en nyhet? Vilka kriterier skiljer nyheter från vanliga händelser? Många försök har gjorts att definiera nyhetsbegreppet. Gemensamt för de flesta definitioner är förekomsten av orden ”avvikelse” och ”identifikation”. Nyhetvärdet ligger i de oväntade händelserna och möjligheten för publiken att identifiera sig i artiklarna (Johansson 2004). Det är också

fastställt att socio-kulturella faktorer har en stor inverkan i nyhetsvärderingen; t.ex. antas berättelser om kändisar, olyckor och konflikter i högre grad intressera läsarna. I ett allt mer informationsspackat samhälle är kampen om uppmärksamheten stor. Det är därför vanligt att medierna, och inte minst kvällspressen, använder sig av olika knep för att ”spetsa till” en nyhet och därmed fånga eller hålla kvar publiken. Gudmund Hernes (ur Nord & Strömbäck 2004) har sammanfattat dessa knep, eller *medialiseringstekniker*, till sex punkter:

- Tillspetsning
- Förenkling
- Polarisering
- Intensifiering
- Konkretisering
- Personifiering

Dessa punkter hänger också starkt samman med de tidigare nämnda nyhetskriterierna. Exempelvis kan *tillspetsning* och *intensifiering* vara en metod för att nå en större avvikelse genom att tillskriva en händelse mer unika och uppseendeväckande egenskaper. På liknande sätt är *konkretisering* och *personifiering* (inklusive stereotypisering) givetvis bra metoder för att underlätta läsarnas möjlighet till identifikation i texten. Om man däremot ser till skapandet av konflikter är punkten *polarisering* den mest vitala.

Man kan också dela upp nyhetsvärderingen i två styrfält, ett marknadsmässigt och ett ideologiskt (Johansson 2004). Dessa två ligger i ständig konflikt med varandra, det handlar om att balansera mellan vad publiken *vill* ha och vad den *bör* ha. Vissa typer av medier, däribland kvällspressen, har alltid varit mer styrda av det marknadsmässiga styrfältet, att tillfredsställa publiken för att garantera lösnummerförsäljningen. Brott och olyckor antas attrahera läsarna i större utsträckning än t.ex. ekonomi och politik och därför är dessa nyheter överrepresenterade i kvällstidningarna. I enlighet med detta är det också vanligt att kvällspressen använder medialiseringsteknikerna för att vinkla en ”tråkig” nyhet så att den bättre ska intressera publiken (Johansson 2004). Detta kan t.ex. vara att rapportera om ett riksdagsbeslut genom att låta två karismatiska politiker komma till tals med olika åsikter i frågan. På så sätt använder man alltså polarisering och personifiering för att höja nyhetsvärdet för riksdagsbeslutet och kombinerar då även de två styrfälten. Riksdagsbeslutet är viktigt utifrån det ideologiska perspektivet, det är något läsarna *bör* veta, och den efterföljande

konflikten gör nyheten marknadsmässigt gångbar. Johansson menar att ”journalistik handlar i mångt och mycket om att producera så mycket nyheter som möjligt med så lite resurser som möjligt” (2004:237).

Ovanstående resonemang får en naturlig övergång i den så kallade *sensationsjournalistiken*. Ghersetti definierar (2004:241) begreppet som ”[...]det medieinnehåll som innehåller någon form av överdrift, spekulation eller hårdvinkling och som anses vara populistiskt, trivialt och skandalinriktat, det vill säga det innehåll som inte uppfattas som riktigt tillförlitligt eller med sanningen överensstämmande [...]”. Inte minst sedan TV-monopolets avskaffande i början på 1990-talet har man i Sverige talat om en utveckling där medierna i allt större utsträckning prioriterar spekulativa och dramatiska nyheter framför relevans och saklighet. Det blir allt svårare att hålla isär underhållning från information och nyheter går från att vara rapporter av ett händelseförlopp till att vara berättelser om detsamma (Ghersetti 2004). Detta leder till att de ”viktiga” nyheterna försummas och allt mer fokus läggs på enskilda personer, skandaler och uppseendeväckande avslöjanden. I Sverige har normen alltid varit att medierna ska stå för saklighet och opartiskhet, man ska kunna ”lita” på medierna, och detta framgår också tydligt om man studerar t.ex. *Spelregler för press, radio och TV* (Pressens samarbetsnämnd 2002). I och med de nya förutsättningarna på dagens mediemarknad har den traditionella normen emellertid förskjutits och medierna har varit tvungna att anpassa sig. Globalisering och kommersialisering har inneburit att nyhetsrapportering idag i mycket större utsträckning styrs av marknadens villkor.

4.4 Sportjournalistikens speciella villkor och förutsättningar

Idrotten och sportjournalistiken har länge varit två institutioner som har levt i symbios med varandra och vuxit fram sida vid sida under 18- och 1900-talen (Dahlén 2008, Hamqvist 2009). I och med radion och framförallt televisionens intåg blev sportjournalistiken tvungen att anpassa sig till de nya villkoren på mediemarknaden. Intresset för matchreferat dagen efter sjönk kraftigt när de flesta redan hade kunnat se matchen eller sportsändningen på TV kvällen innan. Eftersom de referatbaserade händelsebeskrivningarna nu kontrollerades av de nya medierna blev tidningsmedierna pressade till att hitta nya vägar för att locka läsare. Detta ledde tidigt till en utveckling mot mer dramatiserade texter med mer fokus på personer och spektakulära händelser (Hamqvist 2009). Den moderna sportjournalistiken i pressmedierna

har således kommit att handla mer om för- och efterspelet till tävlingar och matcher än själva evenemanget i sig (Dahlén 2008). En viktig roll för tidningarna blev att bygga upp nationella eller emotionella gemenskaper och förväntningar genom att i förväg hårdbevaka olika idrottsevenemang, en bevakning som man sedan på matchdagen "lämnade över" till TV-mediet. Dahlén (2008) menar vidare att sportjournalistiken har antagit en "känslomässig följetongsdramatik" med tydliga lagar och konventioner om hur nyhetsrapporteringen ska se ut, bland annat med ett uttalat rättvisepatos och ett direkt tilltal mot läsaren.

Man kan också skönja en utveckling mot ett alltmer intimt och melodramatiskt språkbruk. Den norske forskaren Thore Roksvold presenterar (ur Dahlén 2008) en teori som han kallar för de *tre i:na*, tre olika attitydförändringar som har kommit att prägla den moderna sportjournalistiken:

- *Intimisering* – personligt tilltal av idrottsutövare, fler intervjuer.
- *Individcentrering* – fokusering på enskilda utövare och deras privatliv.
- *Intensifiering* – dramatisering med hjälp av metaforer och målande situationsbilder.

I takt med att idrotten i sig själv har blivit alltmer kommersialiserad och nöjesinriktad har alltså sportjournalistiken gått hand i hand med denna utveckling. Sporten har fått ökat utrymme i medieutbudet och innehållet har vinklats för att passa publiken och de förutsättningar som de nya medierna har medfört. När innehållet på sportsidorna avgörs finns alltid den ekonomiska faktorn och vinstinresset med i beräkningen.

5 Resultat och analys

I vår analys av det insamlade materialet har vi valt att utgå från Berglez femstegsmodell (se metoddelen) för genomförandet av en kritisk diskursanalys. Efter att i föregående kapitel ha redogjort för det teoretiska ramverket kommer vi nu att applicera dessa teorier på vårt empiriska material.

5.1 Redogörelse för rapporteringens innehåll

Första steget i Berglez femstegsmodell är att genomföra en kartläggning av innehållet och dess beståndsdelar som sedan ligger till grund för resten av analysen. En sådan kartläggning

blir av naturliga skäl väldigt omfattande och i uppsatsen har vi därför valt att istället ge en mycket kortfattad sammanfattning av materialet, detta för att inte uppta för mycket plats från den egentliga analysdelen.

Det studerade medieinnehållet sträcker sig, som tidigare nämnt, över den vecka (7 dagar) som närmast följer den avbrutna matchen. Precis som väntat är rapporteringen som mest intensiv de första dagarna, exempelvis viker *Sportbladet*, Aftonbladets sportbilaga, den 26:e april sina sex första sidor uteslutande åt den avbrutna matchen. Även *Expressen Sport* kontrar med lika många sidor. Denna första dag fokuseras stor del av rapporteringen kring själva händelseförloppet och detta illustreras bland annat genom en och samma bild (i båda tidningarna) på den assisterande domaren Daniel Wärnmark när han lämnar sin plats på linjen och springer mot spelargången samtidigt som han tar sig för vänster öra. Händelsen sätts också i relation till tidigare läktarskandaler i Allsvenskan och uppslagen från respektive incident har grävts fram för att ge händelsen ett ”ansikte”. I båda tidningarna återfinns denna dag krönikor och ledare där huliganproblematiken tas upp ett i ett större perspektiv.

Allt eftersom veckan fortlöper förflyttas fokus allt mer över på skuldfrågan och oenigheten mellan Syrianska och AIK. Ur den specifika händelsen lyfts även frågor på ett mer samhällsligt plan där orsaker och möjliga konsekvenser med huliganismen diskuteras. Regeringen, polismyndigheten och fotbollsförbundet uttalar sig om vilka möjligheter som finns för att komma till rätta med problemet och hos vem bollen (det vill säga ansvaret) ligger. Båda tidningarna tävlar också om att försöka avslöja vem som är den skyldiga parten och bedriver mer eller mindre egna ”utredningar” kring den avbrutna matchen. Under vinjetter som ”Sportbladet avslöjar” presenteras filmbevis och tidningarna tar till och med hjälp av fysiker för att analysera kastbanan för knallskotten. Noterbart är också att tidningarna ofta väljer att använda sig av exakt samma bilder.

I slutet av veckan svalnar nyhetsrapporteringen av en aning men debatten får förnyat liv i slutet av veckan då söndagskrönikorna behandlar och fördömer händelsen med liknelser till bland annat kriget i Syrien och ett uppmärksammat pedofilifall. I samband med detta spekuleras även i huruvida detta kan ha varit dödsstöten för den svenska läktarkulturen.

5.2 Makroanalys av nyhetsklustret

Om vi till att börja med försöker analysera den tematiska strukturen i nyhetsklustret anser vi att huvudtemat kan definieras som *läktarvåldet på de allsvenska arenorna*. Detta är ett

genomgående tema för hela nyhetsrapporteringen som samtliga de studerade artiklarna, krönikorna och faktarutorna kan knytas till. När vi därefter försöker identifiera olika underteman kan vi snabbt hitta ett flertal sådana. Exempelvis:

- De drabbade våldsoffren
- Skuldfrågan i den specifika händelsen
- Skuldfrågan ur ett större perspektiv
- Läktarvåld utanför Sveriges gränser
- Lösningar på huliganproblematiken

Det tydligaste och mest dominerande av dessa underteman är utan tvekan skuldfrågan i den specifika händelsen. Detta skulle till och med kunna konkurrera som nyhetsklustrets huvudtema då en väldigt stor del av rapporteringen kretsar kring just denna utgångspunkt, vem som bär skulden för den avbrutna matchen. ”Jakten på skyldiga”, ”Kastet kom utifrån” och ”Ingen kan dömas nu” är alla rubriker som lägger fokus på vem som bär ansvar för det inträffade. Detta förstärks ytterligare när vi studerar underrubriker och ingresser:

- ”AIK hoppas matchen spelas om: ”Det kastades från båda läktarna”
- ”Ett straff på upp till sex poängavdrag riskerar drabba den skyldiga klubben [...]”
- ”Syrianska: Elva av tolv knallskott kom från AIK-läktaren”

Vi har dock valt att behålla det ursprungliga huvudtemat då det trots allt finns beståndsdelar i rapporteringen som inte lika tydligt kan kopplas till skuldfrågan, intervjuartikeln med den brittiske huliganforskaren för att ta ett exempel. Däremot anser vi att samtliga artiklar går att knytas till debatten om läktarvåldet på de allsvenska arenorna, vilken löper som en röd tråd genom sportbilagorna den studerade veckan.

Övriga underteman framträder med varierande tydlighet i rapporteringen. Exempelvis ges de drabbade våldsoffren stort utrymme under första dagen, för att därefter mer eller mindre helt utelämnas ur den fortsatta debatten. Under framförallt slutet på veckan, när nyhetsvärdet för själva ursprungsincidentens har reducerats kraftigt, flyttas också mer fokus över på skuldfrågan ur ett större perspektiv och olika lösningar på huliganproblematiken. Framförallt tas detta upp av tidningarnas sportkrönikörer men även på ledarplats i huvudtidningen diskuteras frågan, vilket tar sig uttryck i följande rubriksättningar:

- ”Nu krävs tuffare tag”

- ”Oavsett resultat så förlorade fotbollen”
- ”Stoppa dem i vändkorset”

Som kontrast till den negativa tonen kring den svenska utvecklingen lyfts England och Storbritannien fram som ett föredöme. I samband med debatten om olika lösningar hänvisas ständigt till den engelska fotbollen och hur man där har fått bukt med problemen. En närmast naiv tilltro till att en kopiering av den engelska modellen skulle utplåna problemen går att skönja bland flera av skribenterna. Denna lösning tas ofta för given, utan någon hänsyn till de olika kulturella och politiska förutsättningarna mellan länderna:

- ”Lagrell om hårdare lagar: Gör man som i Storbritannien får man bort det mesta”
- ”Brittiske forskaren sågar den svenska regeringen”
- ”Sverige måste lära av föregångare som Storbritannien”

Utifrån dessa teman går det alltså att utläsa två tydliga konflikter; *Vems fel var det att matchen avbröts/att människor kom till skada?* och *Hur ska samhället hantera huliganproblematiken?* Bergelez skriver (2010) att en förutsättning för konstruktionen av konflikter är att det finns ett ”diskursivt råmaterial”, alltså olika aktörer med olika åsikter i en specifik fråga. I och med det, förhållandevis, stora materialet finns det givetvis en uppsjö med olika aktörer som kommer till tals och att gå in på enskilda individer blir därför både orimligt och ointressant. Vi har istället valt att dela in aktörerna i fem huvudsakliga grupper utifrån vilken organisation/institution de företräder:

- Syrianska
- AIK
- Förbundet
- Polisen
- Regeringen
- Krönikörer/expertes
- De allsvenska klubbarna
- Supporterrörelsen (passiv aktör, se nedan)

I den första konflikten, den som rör skuldfrågan i den specifika händelsen, är det främst Syrianska och AIK som är de aktiva aktörerna. Konflikten grundar sig på att de båda klubbarna anser sig vara *oskyldiga* och därför *inte bör straffas* för händelsen. Vidare anser

både klubbarna också att den motsatta sidan är *skyldig* och *bör straffas*. Ett talande exempel på detta är när Syrianskas ordförande säger: ”Vi räknade till exakt tolv knallskott. Vi såg elva stycken komma från AIK:s sida. Den första smällen, som träffar domaren, är det ingen som kan se var den kommer ifrån”. Man kan här antyda en underliggande mening om att eftersom elva av tolv knallskott kom från AIK:s sida så borde även det första, som ingen ser var det kommer ifrån, komma från AIK:s sida. Tidningarna utnyttjar denna konflikt till fullo och skapar en polarisering mellan klubbarna för att höja nyhetsvärdet. Förutom att publicera dömande och starka citat tar detta sig också uttryck genom bild- och textdisposition; extra tydligt blir det när Aftonbladet den 27:e april placerar klubbarnas uttalanden i varsin ytterkant av uppslaget med enhetliga rubriker och åsiktsframläggning. De två artiklarna skapar en symmetri på nyhetssidan i och med sina kongruenta rubriker (”AIK efter nya filmbeviset: [...]” respektive ”Syrianska efter nya filmbeviset: [...]”) och utgår från respektive klubbs perspektiv. I likhet med intervjuerna av de säkerhetsansvariga från föregående dag har artiklarna placerats i varsin ytterkant av uppslaget, separerade med en stor bild, vilket förstärker symmetrin och polariseringen ytterligare.

I den andra konflikten, som handlar om att på ett samhälleligt plan finna en lösning på problematiken, är samtliga aktörer i grund och botten överens om att något måste göras, men oense rörande vem och vad. Aktörspopulationen är i detta fall mer mångfacetterad då både krönikörer, allsvenska styrelseledamöter och supporterpoliser uttalar sig i frågan. De mest aktiva och mest inflytelserika aktörerna i denna konflikt är dock Svenska Fotbollsförbundet och regeringen. Även denna konflikt polariseras av tidningarna vilket tydligt märks i den artikel där kultur- och idrottsministern Lena Adelsohn-Liljeroth och förbundsordförande Lars-Åke Lagrell ”ställs mot varandra”. Bredvid artikeln presenteras två porträttbilder på Lagrell och Adelsohn-Liljeroth och under varje bild återfinns ett citat från respektive person som är hämtade ur artikeln. Under Adelsohn-Liljeroths bild står det att ”Svenska fotbollsförbundet kan vara mer aktiva än de varit” och under Lagrells bild står det ”Rena dumheter. Det är bara en grupp som kan göra något åt huliganbrotten – och det är regeringen”. Dessa citat verkar vid en första anblick vara väldigt anklagande men om man läser artikeln så märker man att citaten är något tagna ur sitt sammanhang. Som exempel så säger Adelsohn-Liljeroth även att ”För idrottens och sportens skull så krävs det nog att alla som kan bidra också gör det”, hon säger även att hon har haft ett samtal med bland andra Lagrell om att Svenska Fotbollsförbundet kan vara mer aktiva. Lagrells citat skiljer sig avsevärt från uttalandet som citeras i brödtexten ”Det är dags att plocka bort alla dumma utspel utan värde. Det är bara en grupp som kan [...]”. Layouten för detta uppslag leder

läsaren att uppfatta konflikten som mycket större än vad den är, om det ens är en konflikt i verkligheten eller bara en konflikt skapad av journalisterna.

Anmärkningsvärt är att i hela nyhetsklustret utelämnas representanter för supporterorganisationerna fullständigt. Det mest intressanta i detta fall är kanske inte vilka aktörer som kommer till tals, utan snarare vilka som inte gör det. Trots att ”fansen” förmodligen är den enskilt viktigaste aktören i nyhetsrapporteringen kring denna händelse väljer alltså Expressen och Aftonbladet att inte en enda gång låta dessa komma till tals. Skarp kritik kan riktas mot detta förfaringssätt utifrån publicitetsreglerna i *Spelregler för Press, radio, TV*, framförallt utifrån den trettonde paragrafen:

” § 13. Sträva efter att ge personer, som kritiserats i faktaredovisande material tillfälle att bemöta kritiken samtidigt. Sträva också efter att återge alla parterers ståndpunkter. Var uppmärksam på att anmälningar av olika slag kan ha till enda syfte att skada den som blivit anmäld.” (Pressens samarbetsnämnd; 2002)

Båda tidningarna får här anses ha brutit kraftigt då de helt utelämnar supportersidan från den efterföljande debatten. Här kan man urskilja en ideologi som närmast kan jämföras med skapandet av ”den andre”, alltså att supportersidan kan ses som den mörka kraften som förstör fotbollen för den goda kraften som vill njuta av fotbollen – det vill säga ”vi” läsare, journalister och vanliga laglydiga medborgare. Likt ett barns åsikter när de ”vuxna” ska ta beslut nonchaleras och förbises supporterrörelsen i frågan där de egentligen själva spelar huvudrollen. Ett sådant scenario förstärker då ytterligare det ideologiska skapandet av ”den andre” och befäster den rådande supporterdiskursen.

Händelsen på Södertälje Fotbollsarena sätts också in i ett historiskt sammanhang tillsammans med liknande incidenter och anses utgöra ett brott mot historien då den har tagit problematiken till en ny nivå. Det talas ” den största skandalen i svensk fotbollshistoria”. Den historiska upptrappningen ”bevisas” också genom att Aftonbladet i en faktaruta visar sina uppslag (i praktiken bara rubriker) från tidigare incidenter. Rubrikord som ”attack”, ”livrädd” och ”överleva” förstärker bilden av en mycket våldsam och alarmerande utveckling. En parallell går att dra till Roksvolds teori om intensifiering i sportjournalistiken. Genom en ökad förekomst av dramatiska metaforer och andra språkliga associationer vinklar medierna olika händelser för att öka dragningskraften. De ofta överdrivna, metaforiskt laddade kraftuttrycken har kommit att bli en naturlig del av sportjournalistikens speciella villkor och praxis.

5.3 En mikrostrukturell djupdykning

Just detta med ordval blir än mer intressant när vi ytterligare fördjupar oss i texten och studerar de mikrostrukturella aspekterna. Till att börja med har vi studerat koherensen mellan rubriksättning och faktiskt innehåll. Som tidigare nämnt präglas kvällspressen i större uträkning än andra nyhetsmedier av sensationella rubriker och värdeladdade uttryck. Så hur väl samspelar de uppseendeväckande rubrikerna med det som själva artiklarna faktiskt handlar om? Vid ett par tillfällen blir det tydligt att rubrikerna används för att spetsa till och hårdvinkla innehållet för att på så sätt locka publiken. Det bästa exemplet på detta är artikeln ”POLISEN: 27 ÅR PÅ STÅPLATS”. Rubriken presenterar här ett väldigt uppseendeväckande och radikalt förslag som de flesta fotbollsintresserade (och därigenom många av tidningens läsare) kommer att uppmärksamma. Förslaget framställs som ett konkret och genomarbetat förslag från Polismyndigheten för att komma tillrätta med läktarvåldet. När man däremot läser artikeln i sin helhet framkommer det snart att det inte alls är tala om ett formellt förslag på en lagändring utan snarare ”en tanke som bollades upp” av en enskild polisman på ett möte en månad innan händelsen på Södertälje Fotbollsarena ägde rum. Det går alltså här att tala om en tydlig hårdvinkling och spekulationen i rubriken, anlagda i syfte att öka nyhetsvärdet för artikeln.

Om vi håller oss kvar vid samma artikel kan vi även upptäcka en koherenslucka som spelar på förutsättningen att alla problemen finns på ståplats. Huvudrubriken i kombination med underrubriken ”Förslaget till allsvenska klubbarna: inför åldersgräns för att stoppa läktarvåldet” avslöjar en diskursiv förförståelse där samtliga supportrar som återfinns på ståplatssektionerna ses som våldsverkare, detta är något om läsaren själv förväntas att fylla in eftersom artikeln inte följer upp rubriken med någon problemformulering om varför just ståplatspubliken borde ha åldersgräns.

I nyhetsklustret återfinns även närvarande implikationer som även de pekar mot en diskurs där samtliga supportrar ses som ansvariga för huliganproblemet i allmänhet och den specifika händelsen i synnerhet. Det finns till exempel en artikel som handlar om att knallskott är väldigt svåra att upptäcka vid visitationer. I artikeln förklarar Syriaskas säkerhetsansvarige Ghayath Moro att personalen som de hyrt in för att sköta visitationen även arbetar på fotbollslaget Djurgårdens matcher. Journalisten formulerar då en fråga till Moro som lyder ”Hur nöjd med djurgårdarna är du en sådan här dag?”. Den här frågan är en närvarande implikation eftersom att personalen betecknas som djurgårdare, vilket är ett övergripande namn för supportrar till Djurgården. Denna egenskap har ingen betydelse i

artikeln och frågan hade med enkelhet kunnat formuleras annorlunda: *Hur nöjd är du med säkerhetspersonalen/visiterarna/era säkerhetsrutiner en sådan här dag?* Istället väljer alltså journalisten att använda ett ord som är starkt förknippat med supportrar istället för något som är förknippat med artikelns huvudsakliga innehåll.

Som tidigare nämnt präglas kvällspressen och sensationsjournalistiken av en speciell vokabulär som skiljer sig från andra mediers ordval vid samma nyhet. Starka, värdeladdade ord används oftare för att väcka uppmärksamhet och öka nyhetsvärdet. Detta återfinns i samtliga delar av det studerade materialet, hela vägen från löpsedel och ända ner till bildtext (författarnas fetmarkeringar):

- ”Veckan då idrottssverige [sic] bevittnade två **våldtäkter**” – Rubrik
- ”Daniel Wärnmark visade att det finns supportrar som **våldtar** svensk fotboll.” – Utdrag ur krönika
- ”I Syrien **bombar** man, på syrianskas match mot AIK i Södertälje **bombade** man. Män vill ha **krig**.” – Utdrag ur krönika
- ”HÄR **FLYR BARNFAMILJERNA**” – Bildtext
- ”**Bomber** kastades mot **familjeläktaren** [...]” – Underrubrik
- ”Det **svarta paket** kastade in smällare.” – Utdrag ur krönika
- ”Det är **totalt kaos** i Södertälje nu.” – Citat från Radiosporten hämtat från Expressens ledare

Detta är bara ett axplock av de retoriska och mediologiska knep som finns att hämta från rapporteringen. I nyhetsklustret återfinns också flera exempel på hur journalister använder sig av ethos, logos och pathos i sina texter.

Ethos märks oftast i de olika krönikorna när journalisterna framhäver sig själva som erfarna inom den svenska fotbollen. Mathias Lühr skriver i sin krönika som publicerades i *Expressen* den 26 april: ”Jag minns hur det var den gången på Söderstadion 2006 [...]”, ”Igår var jag på ytterligare en avbruten match [...]” och ”Jag känner mig rätt förstörd av allt jag sett”. Dessa formuleringar och referenser till tidigare erfarenheter kan ge läsarna bilden av Lühr som en erfaren journalist och därav en person som vet vad han pratar om. Ett annat sätt att uppvisa ethos är att göra som Erik Niva gör i sin krönika som publicerades i *Sportbladet* den 26 april. Han skriver ”Jag har till exempel ingen aning om hur man ska stoppa vuxna män från att slåss i grusgropar [...]” och fortsätter sedan med ”Men en sak har jag en ganska klar

bild av – [...] Jag vet vad som krävs för att få bort våldet från läktarna”. Genom att först erkänna att han inte har alla svaren så målas bilden upp av honom som en person som vet sina begränsningar, när han därefter påstår sig ha lösningen på ett annat problem tenderar man att tro på honom eftersom att man vet att han kan erkänna när han inte har lösningen.

Om man ser till hur logos används, alltså det förnuftsbaseade övertalningsmedlet, så märker man bland annat användningen av så kallade experter. *Sportbladet* tar till exempel hjälp av en fysiker vid namn Patrik Norqvist för att visa att knallskotten kom kastades från samma ställe. I artikeln beskrivs Norqvist som ”en framstående fysiker” och han meddelar att han håller med om Sportbladets påstående om knallskotten. Norqvist är även känd från TV, där han medverkat som expert i ett flertal TV-program, vilket gör igenkänningsfaktorn hos läsarna hög då han även finns med på bild i artikeln. Även Expressen har tagit hjälp av en extern expert då man i en artikel publicerad den 26 april har en intervju med den brittiske forskaren Clifford Stott. Han är ”en av Englands främsta experter på fotbollsvåld” och framhäver i artikeln vikten av att ha en ordentlig lagstiftning för att förhindra denna typ av händelser, detta ligger helt i linje med vad Expressen själva, genom krönikor och artiklar, anser vara en lösning på problemet. Genom användningen av expertutlåtanden bygger man upp en syn på sina artiklar som legitima och baseade på en nästan vetenskaplig grund. I artiklarna används också ett lätt språk som de flesta kan antas förstås, även i artiklarna med experterna finns inga ord som skulle kunna uppfattas som svåra att förstå.

I artiklarna är det vanligt förekommande att journalisterna försöker att väcka pathos hos läsarna genom att överdriva vissa ord och händelser. Till exempel genom att initialt kalla knallskotten för bomber väcker man läsarnas engagemang och när man sedan placerar in bomberna i samma kontext som barnfamiljer så förstärks detta ytterligare. Som exempel kan nämnas att den bild vars bildtext lyder ”HÄR FLYR BARNFAMILJERNA” visar egentligen inget mer än en grupp människor, varav endast en person kan räknas som barn, som står på läktaren och tittar på rök från det kastade knallskottet. Det rör sig alltså här om en kraftig överdrift och dramatisering av händelsen då inget av orden ”flyr” eller ”barnfamiljerna” egentligen förekommer i bilden. En mer rättvisande bildtext hade kanske varit ”Här iakttar publiken ett rökmoln”, men en sådan bildtext engagerar förmodligen inte läsaren i samma utsträckning. Även andra retoriska begrepp återfinns i artiklarna, som t.ex. när journalisten skriver *det svarta paket* som är en dysfemism av AIK:s supporterorganisation Black Army. Genom att använda sig av termen *paket* engageras läsaren, eftersom det blir en negativ ton på uttalandet. På liknande sätt kan rubriken ”Veckan

då idrottssverige [sic] bevitnade två våldtäkter” ses som en similitudo, i detta fall en ganska osmaklig sådan. I och med ordvalet tillskrivs händelsen ett högre brottsvärde, och som tidigare konstaterats: ju grövre brott desto högre nyhetsvärde och detta kan även väcka läsarens engagemang i frågan, alltså dess pathos.

5.4 Mediernas makt

Även fast vår bevakade tidsperiod är i det kortaste laget, och trots det faktum att vi saknar en receptionsanalys, för att bestämt slå fast en kultivation inom medierapporteringen har vi i vårt nyhetskluster ändå funnit en del tendenser som pekar mot att detta skulle kunna ske. Det första vi märkte var tidningarnas repetition av tidigare händelser som rör fotbollsvåld. Man tar t.ex. vid ett flertal tillfällen upp tidigare ”skandalmatcher” i allsvenskan, detta kan leda till att läsaren får en uppfattning om att dessa problem är vanligare än vad de faktiskt är. Ett exempel på detta är Expressens faktaruta som tar upp ”Förbundets straff vid 10 tidigare skandaler”. I faktarutan återfinns tio matcher i allsvenskan som av olika anledningar avbrutits en kortare period för att sedan återupptas. Matchernas tidsaspekt varierar men de flesta av dem har spelats under 2000-talet. Man kan ifrågasätta faktarutans aktualitet till rubriken eftersom att det i en av matcherna inte utdelats något straff. Den här typen av repetering är bidragande till att människor som inte aktivt går på fotboll får uppfattningen att det är vanligt med oroligheter under matcherna och att det är standard att matcher avbryts.

Det finns fler exempel på just upprepning i rapporteringen, bland annat en krönika i Expressen skriven av Mathias Lühr. Han skriver att han sett denna typ av företeelse inom svensk fotboll så många gånger att han börjat känna sig rätt förstörd av allt han sett. Han tar även upp, som tidigare nämnts, tre katastrofer som inträffade i Europa under 80-talet där sammanlagt 191 personer omkom. Noterbart för dessa tre katastrofer är att enbart en orsakats av bråkiga besökare på arenorna⁵, de andra två är tragiska olyckor. Ändå läggs dessa katastrofer fram som orsakade av supportrar och används som en varningens finger för vart svensk fotboll är på väg, något som såklart skulle kunna påverka läsarnas verklighetsuppfattning. Utöver dessa historiska repetitioner så definierar tidningarna huliganerna som supportrar. I mer eller mindre varje artikel misslyckas man med att särskilja

⁵ <http://www.liverpoolfc.tv/history/heysel>

http://news.bbc.co.uk/onthisday/hi/dates/stories/april/15/newsid_2491000/2491195.stm

http://www.enotes.com/topic/Bradford_City_stadium_fire

dessa begrepp, som trots allt är två vitt skilda grupper. Skillnaden ligger i att huliganer visserligen kan ses som en sorts supportrar, men supportrar kan inte ses som en sorts huliganer. Om inte läsarna även får en motpol till detta påstående så kan de påverkas av detta, är det så att tidningarna konsekvent skriver att det var supportrar och åskådare som gjorde fel så blir det en sanning, med andra ord att alla som går på fotboll är våldsamma. Om någonting oftast tillskrivs negativa egenskaper i media så kan läsaren formas att tro att det faktiskt är så verkligheten ser ut. I det här fallet blir supportrarna, som går på matcher och hejar på sitt lag utan att vara våldsamma, utmålade som våldsverkare eftersom att det enligt tidningarna var supportrar som kastade knallskotten, inte huliganer.

En annan effekt av mediernas rapportering är den som skulle kunna komma av att supportrarna inte får komma till tals i debatten och efterspelet av matchen. Detta till trots att det var tusentals supportrar på plats och bara ett fåtal som kastade knallskott. Detta är också något som verkar vara ett genomgående tema, ingen supporter får uttala sig i frågan. Konsekvensen av detta kan bli att de goda supporterkrafterna tas bort ur debatten, vilket skulle kunna leda till att den vanliga läsaren kan uppfatta det som att dessa inte existerar; *syns man inte, finns man inte*.

6 Slutdiskussion

Vilka ideologiska samhällsprocesser har vi då kunnat identifiera i våra studier av den aktuella nyhetsdiskursen? Som vi tidigare har nämnt så tycker vi oss skönja att nyhetsdiskursen bidrar till det ideologiska skapandet av ”den andre”, den som förstör ”vår” fest, den som gör att ”vi” inte längre vågar gå på fotboll. Det är framförallt i utelämnandet av de ”goda” supportrarna som är den största bidragande faktorn till detta. I hela vårt studerande material återfinns inte någon representant från någon supporterförening, och om de inte får chansen att uttala sig i frågan, hur ska de då kunna ta avstånd från händelsen eller ens visa för samhället att de finns? Om tidningarna istället gav de goda krafterna inom supporterkulturen ens hälften av det medieutrymme som ges de onda krafterna så skulle det kraftigt motverka denna ideologiska process.

Vidare anser vi att kvällstidningarnas rapportering kring den avbrutna matchen är relativt överdriven och dramatiserad. Även om själva våldshändelsen i sig självklart är förkastlig uppfyller inte incidenten kraven för en så pass stor nyhetsrapportering. Kvällstidningarna har med hjälp av olika medialiseringstekniker, framförallt genom skapandet

av konflikter och en lexikal tillspetsning, skrivit upp händelsens nyhetsvärde och gett den ökad livslängd. Den kraftigt fördömande, sensationsinriktade journalistiken bidrar till att skapa en negativ bild av svensk supporterkultur och svartmåla vanliga supportrar som ”farliga” och kriminella. Det är svårt att argumentera för att detta skulle vara en medveten ideologisk strävan från tidningarnas sida, men icke desto mindre bidrar de till denna konstruktion av verkligheten i sin ambition att sälja lösnummer. Det är inte bara hos de passiva läsarna som detta får konsekvenser, det kan även få konsekvenser bland de aktiva supportrarna. Eller rättare sagt hos de yngre supportrar som nyligen har börjat gå på fotboll och stå i klacken. Medierna har en del i vårt identitetsskapande och om en ung supporter läser tidningarna som framställer supportrar som huliganer är det klart att det kan påverka honom eller henne i sitt fortsatta supporterskap; *Supportrar är våldsamma. Jag är supporter. Alltså är jag våldsam*. Detta är så klart ingenting som vi kan slå fast utifrån vårt studerade material men kan fungera som en fingervisning om hur det skulle kunna vara. För att verkligen kunna svara på hur det ligger till med tidningarnas påverkan krävs det en mottagarorienterad undersökning vilket vi kommer att komma in på senare i detta stycke.

Vi har i vårt analysarbete funnit ett flertal exempel på hur tidningarna kan påverka den allmänna opinionen kring den svenska supporterkulturen. Frågan är dock var tidningarnas, mediernas, ansvar ligger? Som konstruktörer av vår gemensamma verklighet har medierna ett ansvar i att leverera saklig och opartisk information. Om en myt eller åsikt upprepas och reproduceras tillräckligt många gånger kommer den förr eller senare att omvandlas till en vedertagen sanning. Den svenska mediemarknaden vilar på en lång historia av tryck- och yttrandefrihet, inrättad för att garantera medborgarna tillgång till fria nyheter utan politisk eller ideologisk påverkan. Men med frihet kommer också ansvar och på senare tid har gränsen mellan information och underhållning i allt högre grad suddats ut. Vinstintressen och ekonomiska aspekter har på dagens kommersialiserade marknad blivit för tidningarna essentiella faktorer att ta hänsyn till i sin jakt på läsare och därmed ökade intäkter. Den seriösa journalistiken har på senare år tvingats ge avkall på många spaltmeter till förmån för den sensationsinriktade och skandalbaserade nyhetsjakten.

Tidningarna skriver ofta att något måste göras åt ”huliganproblemet” men med det polariserade vi-och-dom-tänket och stereotypiseringen av svenska fotbollssupportrar som tidningarna förmedlar ökar avstånden mellan grupperna och viljan att föra dialog minskar. I förlängningen missgynnar detta möjligheterna för att komma fram till lösningar i den fråga där alla egentligen har samma önskan - att komma tillrätta med läktarvåldet och skapa en god stämning på de Allsvenska arenorna.

Då denna studie främst syftat till att närmre studera hur medier skulle kunna påverka sina läsare i teorin, så anser vi att intressant framtida forskning skulle vara en undersökning ur ett mottagarperspektiv. Då skulle man kunna sätta dessa teorier på prov och se om det faktiskt är så att läsarna påverkas av det som står i tidningarna och de budskap som tidningarna förmedlar, eller om det är så att läsarna kan vara selektiva och bilda sig en egen uppfattning som står fritt utan tidningarnas inblandning.

7 Källförteckning

Litteratur

Berglez, P. (2010). Kritisk diskursanalys, i Ekström, M. & Larsson, L-Å. (red.) (2 uppl., 2010). *Metoder i kommunikationsvetenskap*. (pp. 265-288). Lund: Studentlitteratur.

Bergström, G. & Boréus, K. (red.) (2005). *Textens mening och makt*. Lund: Studentlitteratur.

Briselius, F. (2010). *Fotbollsmördare: En studie av pressens skildring av fotbollsrelaterat våld i Sverige*. Södertörns högskola: Institutionen för kommunikation, medier och it.

Dahlén, P. (2 uppl., 2008). *Sport och medier – en introduktion*. Kristiansand: IJ-forlaget.

Gerbner, G. & Signorielli, N. (red.) (1988). *Violence and terror in the mass media – an annotated bibliography*. New York: Greenwood.

Ghersetti, M. (2004) Sensationsjournalistikens mekanismer, i Nord, L & Strömbäck, J. (red.) (2004) *Medierna och demokratin*. (pp 241-262). Lund: Studentlitteratur.

Gripsrud, J. (3. uppl., 2002). *Mediekultur – mediesamhälle*. Göteborg: Daidalos.

Hamqvist, S. (2009). *Dagspress, sport och doping – medieskandaler i ett samtida Sverige*. Lund: Lunds Universitet.

Johansson, B. (2004). Journalistikens nyhetsvärderingar, i Nord, L & Strömbäck, J. (red.) (2004) *Medierna och demokratin*. (pp 223-238). Lund: Studentlitteratur.

Lindgren, S (2. [rev.] uppl. 2009). *Populärkultur : teorier, metoder och analyser*. Stockholm: Liber

McCombs, M. & Reynolds, A. (2009). How the news shapes our civic agenda, i Bryant, J. & Oliver, M.B. (red.) (3 uppl., 2009) *Media effects: advances in theory and research* [Elektronisk] (pp 1-13). New York: Routledge.

Morgan, M., Shanahan, J. & Signorielli, N. (2009). Growing up with television – cultivation processes, i Bryant, J. & Oliver, M.B. (red.) (3 uppl., 2009) *Media effects: advances in theory and research* [Elektronisk] (pp 34-46). New York: Routledge.

Nilsson, M. (2004) Mediernas makt över tanken, i Nord, L & Strömbäck, J. (red.) (2004) *Medierna och demokratin*. (pp 343-363). Lund: Studentlitteratur.

Nilsson, Å. (2010). Kvantitativ innehållsanalys, i Ekström, M. & Larsson, L-Å. (red.) (2 uppl., 2010). *Metoder i kommunikationsvetenskap*. (pp. 119-152). Lund: Studentlitteratur.

Pressens samarbetsnämnd. (15 uppl., 2002). *Spelregler för press TV radio*. Stockholm: TU

Vigsø, O. (2010). Retorisk analys, i Ekström, M. & Larsson, L-Å. (red.) (2 uppl., 2010). *Metoder i kommunikationsvetenskap*. (pp 215-236). Lund: Studentlitteratur.

Østbye, H., Knapskog, K., Helland, K. & Larsen, L.O. (2004). *Metodbok för medievetenskap*. Malmö : Liber ekonomi.

Elektroniska källor

Blomberg, Dan. (28 september 2011). *Media överdriver läktarvåldet*. Hämtad 24 november 2011 från <http://www.second-opinion.se/so/view/2123>.

Tv4. (30 juni 2011). *Rapport – allmänheten om fotbollsvåld*. Hämtad 24 november 2011 från http://www.tv4.se/1.2198186/2011/07/06/novusundersokning_laktarvaldet_ett_stort_problem_for_svensk_fotboll.

Tidningsartiklar

Anrell, L. (2011, maj, 1). *Veckan då idrottssverige bevittnade två våldtäkter*. Publicerad i *Sportbladet* s. 18.

Bergström, K. (2011, april, 26). *14-årig bollkalle brännskadad: 'Det är så sorgligt'*. Publicerad i *Sportbladet* s. 5.

- Bergström, K. (2011, april, 26). *'AIK förstörde matchen och vi ledde – då ska vi vinna'*. Publicerad i *Sportbladet* s. 7.
- Bergström, K. (2011, april, 26). *"De här rötäggen förstör så mycket"*. Publicerad i *Sportbladet* s. 3.
- Bergström, K. (2011, april, 26). *AIK hoppas på hjälp från andra åskådare: "En internutredning"*. Publicerad i *Sportbladet* s. 6.
- Bergström, K. (2011, april, 26). *Gärningsmännen fast på film – nu hoppas polisen på hårt straff*. Publicerad i *Sportbladet* s. 4.
- Bergström, K. (2011, april, 26). *Melkemichel: 100 procent säker att det var AIK-fans*. Publicerad i *Sportbladet* s. 6.
- Bergström, K. (2011, april, 26). *Smällare små som en nagel smugglades in*. Publicerad i *Sportbladet* s. 7.
- Bergström, K. (2011, april, 27). *AIK efter nya filmbeviset: "Det här rentvår oss helt"*. Publicerad i *Sportbladet* s. 12.
- Bergström, K. (2011, april, 27). *Sportbladets nya film kan fria klubbarna – gärningsmannen stod utanför arenan: 'Smällarna kommer från samma punkt'*. Publicerad i *Sportbladet* s. 10.
- Bergström, K. (2011, april, 27). *Syrianska efter nya filmbeviset: 'Det vore inte lätt med omspel'*. Publicerad i *Sportbladet* s. 13.
- Bergström, K. (2011, april, 28). *Syrianska ville höja staketet*. Publicerad i *Sportbladet* s. 7.
- Bergström, K. (2011, april, 29). *Besked idag – klubbarna kan få böta en miljon per match*. Publicerad i *Sportbladet* s. 2.
- Bergström, K. (2011, april, 29). *Polisen: 27 år på ståplats*. Publicerad i *Sportbladet* s. 2.
- Börjesson, R. (2011, april, 26). *Brittiske forskaren sågar den svenska regeringen*. Publicerad i *Expressen Sport* s. 7.
- Forssell, K. & Lühr, M. (2011, april, 26). *Idrottsministern skjuter ifrån sig ansvaret – på Lars-Åke Lagrell*. Publicerad i *Expressen Sport* s. 6.
- Karlsson, E. & Wagner, M. (2011, april, 28). *Bosse Johansson: "Jag är trött på att huliganer tar lagen i egna händer"*. Publicerad i *Sportbladet* s. 6.
- Kristoffersson, D. (2011, april, 26). *Abgar Barsom: "Självklart blir man rädd"*. Publicerad i *Expressen Sport* s. 2.
- Kristoffersson, D. (2011, april, 28). *AIK kan straffas: "Knallskott mot bollkalle från deras läktare"*. Publicerad i *Expressen Sport* s. 17.
- Kristoffersson, D. (2011, april, 29). *Fler knallskott har kastats in i samma hörn*. Publicerad i

Expressen Sport s. 16.

Laul, R. (2011, april, 29). *Åldersgränsen skulle utrota läktarkulturen*. Publicerad i *Sportbladet* s. 3.

Lühr, M. (2011, april, 26). *Bomber kastades mot familjeläktaren – linjedomaren skadad under skandalmatchen: "Han har väldigt ont"*. Publicerad i *Expressen Sport* s. 2.

Lühr, M. (2011, april, 26). *Det största problemet nu är likgiltigheten*. Publicerad i *Expressen Sport* s. 5.

Lühr, M. (2011, april, 27). *Fortsatt ordbråk om det röda kortet*. Publicerad i *Expressen Sport* s. 5.

Lühr, M. & Terneborn, E. (2011, april, 27) *Lagrell om hårdare lagar: "Gör man som i Storbritannien får man bort det mesta"*. Publicerad i *Expressen Sport* s. 4.

Lühr, M. & Pileby, A. (2011, april, 26). *AIK hoppas att matchen spelas om: "Det kastades från båda läktarna"*. Publicerad i *Expressen Sport* s. 4.

Niva, E. (2011, april, 26). *Det enda som fungerar är övervakning och lagböcker*. Publicerad i *Sportbladet* s. 2.

Olsson, Mats. (2011, maj, 1). *Giggs, 37, ger hopp och häpnad*. Publicerad i *Expressen Sport* s. 14.

Olsson, Matts. (2011, april, 26). *Oavsett resultat förlorade fotbollen*. Publicerad i *GT Sport* s. 2.

Olsson, Matts. (2011, april, 27). *Nu krävs tuffare tag*. Publicerad i *GT Sport* s. 6.

Sjöberg, H. (2011, april, 30). *"Knallskottet kommer från AIK-läktaren"*. Publicerad i *Expressen Sport* s. 9.

Stoppa dem i vändkorset. (2011, april, 26). Publicerad i *Expressen* ledarsidan.

Terneborn, E. (2011, april, 27). *"Funderar på om det är värt att fortsätta"*. Publicerad i *Expressen Sport* s. 2.

Tägtström, G., Lühr, M. & Fridh, S. (2011, april, 27). *Syrianska: Elva av tolv knallskott kommer från AIK-läktaren*. Publicerad i *Expressen Sport* s. 2.

Wagner, M. (2011, april, 28). *Polisen positiv: 'Vi har bra koll'*. Publicerad i *Sportbladet* s. 8.

Faktarutor

Bergström, K. (2011, april, 26). *Det händer nu...* Publicerad i *Sportbladet* s. 6.

Det hände på Södertälje Fotbollsarena – punkt för punkt. (2011, april, 26). Publicerad i *Expressen Sport* s.2.

Fyra tidigare skandaler i Allsvenskan. (2011, april, 26). Publicerad i *Sportbladet* ss. 2-3.

Härifrån kom smällen som skadade assisterande domaren. (2011, april, 27). Publicerad i *Sportbladet* s. 10.

Knallskott – detonerar inom fem till tio sekunder. (2011, april, 27) Publicerad i *Expressen Sport* s. 2.

Möjliga åtgärder på svenska arenor. (2011, april, 27). Publicerad i *Expressen Sport* ss. 4-5.

Skandalen – här är hela upprinnelsen. (2011, april, 26). Publicerad i *Sportbladet* ss. 4-5.

Så går det till när förbundet fattar beslut om straff. (2011, april, 26) Publicerad i *Expressen Sport* ss. 4-5.

Vandor, D. (2011, april, 26). *Förbundets straff vid 10 tidigare skandaler.* Publicerad i *Expressen Sport* ss. 6-7.

Åtgärderna som föreslås för svenska arenor. (2011, april, 26). Publicerad i *Expressen Sport* s. 6.